

Na osnovu člana 128. stav 1. tačka b), a u vezi sa članom 41. stav 7. Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 38/18) policijski komesar donosi:

POLICIJSKI ETIČKI KODEKS ZA POLICIJSKE SLUŽBENIKE UPRAVE POLICIJE MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA KANTONA SARAJEVO

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Policijskim etičkim kodeksom (u daljnjem tekstu: Kodeks) se uređuju standardi i pravila ponašanja policijskih službenika Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Uprava policije), način na koji pristupaju izvršavanju radnih i drugih zadataka i druga pitanja od značaja za navedenu oblast.

Član 2.

(Opća pravila)

- (1) Kodeksom se određuju etičke i zakonske smjernice za profesionalno vršenje dužnosti policijskih službenika.
- (2) Ovaj Kodeks je usaglašen i donesen prema modelu Policijskog etičkog kodeksa usvojenom od strane svih policijskih agencija u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Agencije).
- (3) Kodeks je usaglašen sa standardima Evropskog kodeksa policijske etike donesenog od strane Vijeća Evrope.

Član 3.

(Cilj Kodeksa)

Kodeks ima za cilj da:

- a) objasni šta se od policijskih službenika očekuje u određenim okolnostima i šta se može desiti ako se oni ne pridržavaju propisanih pravila ponašanja,
- b) odredi ponašanje policijskih službenika u određenim situacijama,
- c) unaprijedi zaštitu ljudskih prava i sloboda kroz kolektivnu i pojedinačnu odgovornost u primjeni prava i
- d) promoviše dobre odnose policije i građana, efikasnu saradnju sa drugim agencijama, lokalnim zajednicama i nevladinim organizacijama.

DIO DRUGI – PRAVILA PONAŠANJA

Član 4.

(Uopće)

- (1) Javnost s pravom očekuje od policijskih službenika zakonitost u postupanju, profesionalnost, poštenje i nepristrasnost. Da bi se održalo povjerenje javnosti, važno je da se otkloni svaka sumnja da iza radnji policijskih službenika stoje drugi motivi, kao i da pravila ponašanja definisana Kodeksom budu primjenjivana u toku i van radnog vremena.
- (2) Pravila ponašanja u Kodeksu propisana su kroz slijedeća poglavlja:
 - a) Odgovornost policijskih službenika u poštivanju odredbi zakona i Kodeksa,
 - b) Odnosi sa građanima i zadaci policijskih službenika,
 - c) Međusobni odnosi u Upravi policije,
 - d) Odnosi sa pripadnicima drugih agencija za sprovođenje zakona,
 - e) Smjernice za postupanje policijskih službenika prilikom preduzimanja službenih radnji,

- f) Obrazovanje i stručno usavršavanje,
- g) Primanje poklona, gostoprimstva i drugih beneficija,
- h) Nepristrasnost, izbjegavanje sukoba interesa i nespojivost funkcija sa dužnostima policijskih službenika,
- i) Ponašanje u vezi sa novčanim sredstvima,
- j) Povjerljivost i korištenje službenih informacija i
- k) Radno okruženje.

POGLAVLJE I – ODGOVORNOST POLICIJSKIH SLUŽBENIKA U POŠTIVANJU ODREDBI ZAKONA I KODEKSA

Član 5.

(Opća pravila)

- (1) Policijski službenici su dužni da se pridržavaju zakona i Kodeksa, moraju da održavaju visok standard ponašanja tokom i van radnog vremena i da svojim ponašanjem ne narušavaju ugled Uprave policije.
- (2) Kodeks postavlja osnovni okvir pravila ponašanja pri obavljanju službenih dužnosti i određuje vrijednosti kojih se treba pridržavati.
- (3) Policijski službenici treba da budu u stanju da pokažu ispravno rasuđivanje, otvoren stav, zrelost, poštenje, komunikativnost i, gdje je to potrebno, vještine predvođenja i upravljanja. Pored toga, treba da pokazuju i dobro razumijevanje društvenih i kulturoloških pitanja, kao i pitanja lokalne zajednice.
- (4) Poštivanje pravila definisanih Kodeksom postiže se primjenom važećih zakonskih i podzakonskih akata.

Član 6.

(Ponašanje policijskih službenika)

- (1) Policijski službenici imaju ličnu odgovornost za poštivanje zakona i Kodeksa i od njih se očekuje da:
 - a) obavljaju dužnosti pažljivo, marljivo, profesionalno, sa integritetom i nepristrasnošću,
 - b) koriste radno vrijeme produktivno i u skladu sa povjerenim poslovima i dužnostima i da izvrše povjerene zadatke,
 - c) se pridržavaju najviših profesionalnih i etičkih standarda i nastoje da, u okvirima očekivanih rezultata, postignu više od minimuma koji se očekuje,
 - d) se upoznaju sa Kodeksom i postavljenim pravilima, a potpisivanjem Obrasca broj 1. koji je sastavni dio ovog Kodeksa, policijski službenik potvrđuje da je Kodeks pročitao, shvatio i prihvatio sa pravilima koja su njime određena,
 - e) se pridržavaju važećih zakona i podzakonskih akata,
 - f) postupaju ljubazno s kolegama i građanima i da pri tome vode računa o njihovim pravima, obavezama i poštuju njihovu ličnost,
 - g) izbjegavaju nepotrebno i prekomjerno trošenje i korišćenje povjerenih sredstava,
 - h) čuvaju službene i zaštićene informacije, kao i da ne ostvaruju i ne traže nedozvoljenu korist u vezi s bilo kojom službenom informacijom koju su dobili u radu i u vezi sa radom i
 - i) se ponašaju na način koji podstiče i povećava profesionalni i svaki drugi ugled Uprave policije.
- (2) Pri obavljanju svojih dužnosti, policijski službenici će poštivati i štiti ljudsko dostojanstvo i ljudska prava građana. Sve građane će jednako tretirati i djelovati isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći, niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, registrovane organizacije ili udruženja, bilo kojeg konstitutivnog ili drugog naroda u Bosni i Hercegovini.

Član 7. **(Poštenje)**

(1) Poštenje je osnovna osobina koja odlikuje ličnost policijskog službenika koji treba iskazati poštenje u svom radu, u odnosu sa građanima, kolegama, rukovodiocima i drugim zaposlenima.

(2) Prema službenim dokumentima i evidencijama Uprave policije i drugih Agencija policijski službenici se odnose sa dužnom pažnjom, zakonito, istinito i tačno ispunjavaju evidencije, uključujući sve vrste obrazaca za potrebe kadrovske službe, kao i obrasce u vezi sa raspolaganjem povjerenim sredstvima.

(3) Ako policijski službenik dobije naknadu ili dio naknade za koju zna ili misli da mu ne pripada, a vezana je za rad u Upravi policije, kao i u slučaju da primjeti greške u obračunu njegove plate, dužan je odmah o istim obavijestiti Sektor za materijalno finansijske poslove Uprave policije.

Član 8. **(Krivični, prekršajni, interni i disciplinski postupak)**

(1) Policijski službenici u izvršavanju službene dužnosti, kao i u svom privatnom životu, moraju se ponašati u skladu sa zakonom. Pokretanje krivične istrage, podizanje optužnice, a naročito potvrđivanje optužnice u krivičnom postupku, kao i pokretanje internog ili disciplinskog postupka protiv policijskih službenika može dovesti do privremene suspenzije sa zadataka i dužnosti koje isti vrši u Uprave policije. Zbog toga Uprava policije i policijski službenici imaju posebnu odgovornost u primjeni zakona, usljed čega, nepridržavanje odredbi zakona od strane policijskih službenika i Uprave policije predstavlja veoma ozbiljan problem.

(2) Protiv policijskog službenika za kojeg postoje osnovi sumnje da je počinio krivično djelo vodiće se interni postupak u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu interni postupak i disciplinsku odgovornost, bez obzira na ishod krivičnog postupka.

(3) Policijski službenici će neposrednog rukovodioca blagovremeno obavijestiti o svim krivičnim postupcima koji se vode protiv istih, kao i o svakom prekršajnom postupku. U izjavi koja se nalazi na Obrascu broj 2. (Prilog A2) koji je sastavni dio ovog Kodeksa, policijski službenik navodi sve krivične sankcije koje su protiv njega izrečene, izuzev onih koje su brisane iz evidencije i prekršaja iz oblasti saobraćaja.

(4) Policijski službenik ne smije koristiti službeni položaj ili odnose koji su uspostavljeni u toku vršenja službene dužnosti da neprimjereno utiče ili se upliće u bilo koju istragu koju obavlja Uprava policije, druga Agencija ili nadležni organ.

Član 9. **(Ostale odgovornosti policijskih službenika)**

Policijski službenik mora o svakom saznanju da je počinjena povreda službene dužnosti ili da ponašanje bilo kojeg zaposlenog u Upravi policije ima obilježja krivičnog djela, takvu informaciju, bez odlaganja, proslijediti neposrednom starješini ili Odjeljenju za unutrašnju kontrolu Jedinice za profesionalne standarde.

Član 10. **(Odgovornost rukovodilaca)**

(1) U nadgledanju poslova rukovodioci treba da obezbijede da policijski službenici kojima rukovode, potpuno shvataju i pridržavaju se zakona i pravila postavljenih u Kodeksu.

(2) Rukovodilac će:

- a) obezbijediti primjenu zakonitosti i pravilnosti u radu, kao i efikasno izvršavanje zadataka iz djelokruga rada organizacione jedinice kojom rukovodi, te u kontinuitetu unapređivati njenu organizacionu i operativnu efikasnost,
- b) provoditi zakonito izdavanje komandi u okviru postojećih ovlasti, kako bi se osiguralo efikasno i profesionalno provođenje od strane policijskih službenika kojima rukovode,
- c) u okviru svojih dužnosti i ovlaštenja konstantno kontrolisati izvršavanje poslova i zadataka policijskih službenika kojima rukovodi, zahtjevati zakonito, pravilno i

- blagovremeno izvršavanje poslova i zadataka, te time poboljšavati međusobnu odgovornost i disciplinu policijskih službenika u vršenju službenih poslova i zadataka,
- d) u slučaju povreda službene dužnosti policijskih službenika primjenjivati propisane disciplinske procedure,
 - e) dokumentovati svako kršenje propisa u Upravi policije, uključujući i nezadovoljavajuće radne rezultate i preduzimati zakonom propisane mjere,
 - f) poštovati dostojanstvo i ugled policijskih službenika i, u granicama svojih ovlaštenja i mogućnosti, obezbjediti ostvarivanje statusnih prava i interesa zasnovanih na zakonu, te svojim ličnim radom i ponašanjem služiti kao primjer drugima i
 - g) stalno izgrađivati i jačati međusobno povjerenje među policijskim službenicima.

Član 11.

(Odgovornost Uprave policije u vezi s Kodeksom)

Pored obaveze donošenja Kodeksa i obezbjeđivanja njegove primjene od strane policijskih službenika, Uprava policije je dužna da:

- a) obezbijedi upoznavanje javnosti sa pravilima ponašanja utvrđenim u Kodeksu (putem WEB sajta ili na drugi prikladan način),
- b) obezbijedi da svi policijski službenici, kao i policijski službenici koji tek zasnivaju radni odnos, na odgovarajući način budu upoznati sa Kodeksom,
- c) prati standarde ponašanja i usklađuje ih sa utvrđenim potrebama, te da se pri tome naročito uzmu u obzir sistemski problemi.

POGLAVLJE II – ODNOSI SA GRAĐANIMA I ZADACI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Član 12.

(Opća pravila)

Građani očekuju da će procedura za ostvarivanje njihovih prava i obaveza u Upravi policije biti zakonita, pravična, profesionalna i povjerljiva. U cilju obezbjeđenja visokog standarda ponašanja, neophodno je usvojiti učtiv i profesionalni stav u ophođenju sa građanima.

Član 13.

(Obaveze policijskih službenika)

Policijski službenici u izvršavanju dužnosti obavezni su da se ponašaju zakonito, pravično, ljubazno i pažljivo. Dužni su građanima pružiti svu moguću pomoć da ispune svoje obaveze i ostvare prava koja im po zakonu pripadaju.

Član 14.

(Ciljevi policije)

Osnovni ciljevi policije u demokratskom društvu vođenom vladavinom prava su:

- a) održavanje javnog i mira i provođenje zakona u društvu,
- b) zaštita i poštivanje osnovnih ličnih prava i sloboda, posebno sadržanih u Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima,
- c) Sprečavanje, otkrivanje i borba protiv kriminala i
- d) obezbjeđenje pomoći i servisnih funkcija građanstvu.

Član 15.
(Standard odijevanja)

(1) Odijevanje i izgled policijskih službenika treba da bude na takav način da odražava profesionalnost i da utiče na percepciju javnosti i radno okruženje. Odjeća uvijek treba da bude skladna, čista i uredna, te da odgovara poslu koji se obavlja, kao i općusvojenim standardima.

(2) Posebno je važno da policijski službenici koji nose policijsku uniformu vode računa o profesionalnom izgledu i da se pridržavaju određenih pravila u vezi s nošenjem uniforme, a naročito da je uniforma uvijek čista i uredna. Sve neophodne izmjene i popravke na uniformi moraju se odmah obaviti.

(3) Policijski službenici će se pridržavati podzakonskih akata Uprave policije i drugih nadležnih Agencija koji pobliže propisuju obaveze zaposlenih u vezi s izgledom i odijevanjem.

Član 16.
(Identifikacija i predstavljanje)

(1) Policijski službenici su dužni da se predstave u usmenoj, pisanoj i telefonskoj komunikaciji.

(2) U neposrednom kontaktu sa građanima, prilikom obavljanja službenih radnji, policijski službenici su dužni imati službenu legitimaciju i policijsku značku kojom će se, po potrebi i na zahtjev građana, legitimisati.

(3) Jedini izuzetak od pravila iz st. 1. i 2. ovog člana je kada pokazivanje službene legitimacije i policijske značke može ugroziti ličnu bezbjednost ili kada su data posebna ovlašćenja od strane rukovodioca da se ne nosi službena legitimacija i policijska značka zbog određenih okolnosti u vezi sa službenim poslovima i zadacima.

Član 17.
(Predstavke protiv policijskih službenika)

(1) Građani mogu uložiti predstavke na ponašanje policijskih službenika ako smatraju da se oni ne pridržavaju zakona i podzakonskih akata.

(2) Sa svim predstavkama se mora postupiti neposredno i objektivno, cijeneći povjerljivost dobijenih informacija.

Član 18.
(Način podnošenja predstavke protiv policijskog službenika)

Da bi se održalo povjerenje javnosti, predstavke na rad policijskih službenika mogu se podnijeti na slijedeći način:

- a) u pismenoj formi,
- b) usmeno na zapisnik,
- c) putem telefona,
- d) kao anonimna prijava,
- e) elektronskom poštom i
- f) putem sandučića za žalbe.

**POGLAVLJE III – MEĐUSOBNI ODNOSI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA
U UPRAVI POLICIJE**

Član 19.
(Opća pravila)

(1) Policijski službenici su dužni da stalno izgrađuju i unapređuju međusobno povjerenje i stvaraju dobre međuljudske odnose.

(2) Razgovor između policijskih službenika treba da se vodi na način da odražava pravilan međusobni odnos i da ne vrijeđa ničije dostojanstvo.

(3) Službeni razgovori se obavljaju glasom normalne jačine i ne smiju se voditi u prisustvu nepoznatih lica.

(4) Policijski službenici su dužni da se međusobno oslovljavaju sa “Vi” i “Gospodine”, “Gospođo” ili “Gospođice”, uz obavezno navođenje funkcije-dužnosti koju obavljaju u Upravi policije ili drugoj Agenciji. Takođe, policijski službenici mogu se međusobno oslovljavati i sa

“Kolega” odnosno “Kolegica”, kada postoji obostrana saglasnost da se mogu oslovljavati i na “Ti”.

POGLAVLJE IV – ODNOSI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA SA PRIPADNICIMA DRUGIH AGENCIJA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Član 20.

(Opća pravila)

(1) Policijski službenici će striktno poštivati nezavisnost i nepristrasnost suda, a policija posebno neće postavljati prepreku legitimnim presudama i sudskim odlukama, niti će sprečavati njihovo izvršenje.

(2) Policija će unapređivati funkcionalnu i odgovarajuću saradnju između policijskih službenika i pripadnika drugih agencija za sprovođenje zakona.

POGLAVLJE V – SMJERNICE ZA POSTUPANJE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA PRILIKOM PREDUZIMANJA SLUŽBENIH RADNJI

Član 21.

(Opća pravila)

(1) Policijski službenici kroz sve policijske aktivnosti moraju poštivati svačije pravo na život.

(2) Policijski službenici neće počinuti, izazivati ili tolerisati nikakav akt torture ili nehumanog i ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja pod bilo kakvim okolnostima.

(3) Policijski službenici mogu primijeniti silu kada je to potrebno i samo u mjeri neophodnoj za postizanje legitimnog cilja.

(4) Policijski službenici uvijek moraju provjeriti zakonitost službenih radnji koje namjerava preduzeti.

(5) Policijski službenici će izvršavati propisno izdata naređenja od njihovih pretpostavljenih, ali će imati dužnost da se uzdrže od izvršenja naređenja koja su očito nelegalna i imaju obavezu da takva naređenja prijave bez straha od sankcija.

(6) Policijski službenici će izvršavati svoje zadatke na pošten način, posebno vođeni principima nepristrasnosti i nediskriminacije.

(7) Policijski službenici će se umiješati u pravo pojedinca na privatnost samo kada je to potrebno i u cilju postizanja zakonitog cilja.

(8) Prikupljanje, čuvanje i korištenje ličnih podataka od strane policije će se provoditi u skladu sa važećim odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“, broj 49/06, 76/11 i 89/11), kao i njegovim eventualnim izmjenama i dopunama, zatim međunarodnim principima zaštite ličnih podataka (Preporuka Vijeća Evrope broj R (87)15 Komiteta i dr.) i biće posebno ograničeno do mjere koja je neophodna za postizanje zakonitih, osnovanih i specifičnih ciljeva i svrhe.

(9) Policijski službenici će u obavljanju svojih aktivnosti uvijek imati na umu osnovna ljudska prava, kao što su sloboda mišljenja, savjesti, vjeroispovijesti, izražavanja, mirnog okupljanja, kretanja i neometanog uživanja svojine.

(10) Policijski službenici postupaće s integritetom i poštovanjem prema građanima i s posebnim obzirom prema položaju pojedinaca koji pripadaju posebno osjetljivim grupama.

(11) Policijski službenici će, tokom intervencije, biti u poziciji da pruže dokaze o svom policijskom statusu i službenom identitetu.

(12) Policijski službenici će se suprotstavljati svim oblicima korupcije u policiji. Obavještavaće svoje nadređene i ostale odgovarajuće organe o svakom vidu eventualne korupcije.

POGLAVLJE VI – OBRAZOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE

Član 22.

(Obrazovanje i stručno usavršavanje)

- (1) Policijski službenik je dužan da se stručno osposobljava i usavršava. Stručno osposobljavanje i usavršavanje je neophodno za sticanje znanja, stavova, vještina i usvajanje ponašanja koje je bitno u obavljanju policijskih poslova i zadataka, kao i u skladu sa najvišim međunarodno priznatim standardima o zaštiti ljudskih prava i sloboda.
- (2) Policijski službenik učestvuje u obrazovnim aktivnostima na kursovima i seminarima.
- (3) Opšte policijsko obrazovanje usmjereno je tako da bude što je moguće više otvoreno prema društvu.
- (4) Dužnost policijskih službenika jeste da razvijaju svoje lične sposobnosti kojima se ispoljava ispravno rasuđivanje, otvoren stav, poštenje i komunikativnost.
- (5) Stručno osposobljavanje i usvajanje društvenih vrijednosti, kao posebnih vrijednosti policijskog zvanja, jeste stalni zadatak policijskih službenika.
- (6) Policijski službenik može da se bavi naučnim i pedagoškim radom, javnim radom u umjetničkim, sportskim, humanitarnim i drugim organizacijama čija djelatnost nije u sukobu sa interesima službe.
- (7) Praktična obuka na svim nivoima o primjeni sile i njenim ograničenjima zasnovana je na principima sadržanim u zakonima, međunarodnim ugovorima i evropskoj konvenciji iz ove oblasti.

POGLAVLJE VII – PRIMANJE POKLONA, GOSTOPRIMSTVA I DRUGIH BENEFICIJA

Član 23.

(Primanje poklona)

- (1) U toku obavljanja dužnosti, u kontaktu sa građanima i poslovnim subjektima policijski službenik može doći u situaciju da mu se ponudi poklon ili gostoprimstvo, što je uobičajena praksa kod poslovnog kontakta. Odbijanje ovakvih usluga može biti neprijatno, ali je neophodno postići ravnotežu između potrebnog stepena uslužnosti prema strankama i visokih moralnih standarda koji se postavljaju pred policijske službenike. U cilju obezbjeđenja profesionalnih standarda, potrebno je ponašati se prema pravilima Kodeksa. Od ključnog je značaja da bude očigledno kako su policijski službenici protiv bilo koje vrste mita i korupcije.
- (2) Ne smiju se prihvatiti pokloni ili gostoprimstva bilo koje vrste, osim u slučaju kada:
 - a) je poklon neznatne vrijednosti i koji se daje kao uobičajen znak pažnje u poslovnim odnosima,
 - b) se poklon pruža na javnom forumu, seminaru ili prilikom posjete kada bi odbijanje izazvalo neprijatnu situaciju ili
 - c) se gostoprimstvo veže za domaćinski odnos (npr. poslovni ručkovi i sl.).

- (3) U svim slučajevima nudenja, prihvatanja poklona ili gostoprimstva policijski službenik mora pismeno obavijestiti neposrednog rukovodioca, korištenjem Obrasca broj 4. (Priloga V) koji je sastavni dio ovog Kodeksa.

Član 24.

(Ostale besplatne beneficije, popusti ili usluge)

- Sve ostale beneficije, popust ili usluge koje agencijama pružaju poslovni subjekti mogu se prihvatiti jedino u ime i za račun Uprave policije.

POGLAVLJE VIII – NEPRISTRASNOST, IZBJEGAVANJE SUKOPA INTERESA I NESPOJIVOST FUNCIIJA SA DUŽNOSTIMA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Član 25.

(Opća pravila)

(1) Prilikom obavljanja službenih dužnosti policijski službenici postupaju nepristrasno i dužni su da izbjegnu svaku situaciju koja može dovesti u pitanje njihovu nepristrasnost ili izazvati sumnju u postojanje sukoba interesa.

(2) Sukob interesa može nastati kada policijski službenici, pri obavljanju službene dužnosti, treba da rade sa pojedincima, preduzećima i ostalim subjektima sa kojima imaju privatno poznanstvo, prijateljstvo ili dijele privatne interese.

(3) Kada takav potencijalni sukob interesa nastane prilikom obavljanja službenih dužnosti, mora se obavijestiti neposredni rukovodilac, te obezbijediti da položaj policijskih službenika ne dovede do situacije koja bi subjekte sa kojima su u takvoj vezi dovela u povlašćen položaj u odnosu na ostale subjekte.

(4) Da bi se spriječile situacije u kojima može doći do sukoba interesa, policijski službenici su obavezni da podnesu Izjavu o sukobu interesa koja se nalazi na Obrascu broj 5. (Priloga G1) koji je sastavni dio ovog Kodeksa.

Član 26.

(Učešće u poslovnim interesima Uprave policije)

Ugovor o poslovnom odnosu sa Upravom policije ili drugom Agencijom ne može se zaključiti sa nekim od policijskih službenika iz Uprave policije ili subjektima u kojima policijski službenik ima određen imovinski ili lični interes.

Član 27.

(Policijski službenici uključeni u postupak javnih nabavki)

(1) U postupku javnih nabavki u ime i za račun Uprave policije, policijski službenik ne smije tražiti povlastice od učesnika javne konkurencije, niti davati obećanja da će u vezi sa tim postupkom ubrzavati zaključivanje ili izvršenje ugovora.

(2) Policijski službenik nesmije učestvovati u postupku zaključenja ugovora, u ime i za račun Uprave policije, za izvođenje javnih radova, isporuke, usluga finansiranja ili osiguranja sa preduzećem sa kojim je, u toku prethodne dvije godine, u privatnom svojstvu, ostvario poslovnu saradnju. U slučaju da Uprava policije zaključuje ugovor za izvođenje javnih radova, isporuku, usluge, finansiranje ili osiguranje sa preduzećem sa kojim je policijski službenik u toku prethodne dvije godine ostvario poslovnu saradnju u privatnom svojstvu, isti će se uzdržati od učestvovanja u postupku donošenja odluke i preduzimanja radnji u vezi sa izvršenjem tog ugovora.

(3) Policijski službenik zadužen da učestvuje u postupku zaključenja ugovora iz stava 2. ovog člana, dužan je popuniti Izjavu o sukobu interesa koja se nalazi na Obrascu broj 5. (Priloga G1) koji je sastavni dio ovog Kodeksa.

Član 28.

(Ponašanje u situacijama koje ukazuju na sukob interesa)

(1) Do sukoba interesa može doći kada su privatni interesi policijskih službenika konkurentni ili protivni interesima Uprave policije. „Privatni interesi“ uključuju imovinske i ostale interese policijskih službenika i interese sljedećih lica:

- a) članova uže porodice policijskog službenika,
- b) ličnih prijatelja policijskog službenika,
- c) klubova i društava kojima pripada policijski službenik,
- d) svih ostalih grupa ljudi sa kojima policijski službenik ima lične ili društvene veze ili
- e) lica kojima policijski službenik duguje zahvalnost ili zaduženje na neki način.

(1) Situacije sukoba interesa mogu dovesti do korupcije ili druge zloupotrebe, šteteći time interesu i ugledu Uprave policije u cjelini. Neke od uobičajenih situacija sukoba interesa koje treba izbjegavati su:

- a) učestvovanje u postupku zapošljavanja, unapređenja ili imenovanja člana komisije koji odlučuju o zapošljavanju ili unapređenju člana porodice, rođaka ili ličnog prijatelja policijskog službenika,
- b) učestvovanje u postupku odabira za kurseve obuke ili studijska putovanja u zemlji ili inostranstvu, ukoliko je jedan od kandidata u razmatranju član porodice, rođak ili lični prijatelj policijskog službenika,
- c) učestvovanje u postupku procjene tendera ukoliko je jedan od ponuđača u razmatranju član porodice, rođak ili lični prijatelj policijskog službenika,
- d) učestvovanje u kontroli poslovanja privrednog subjekta kod kojeg je zaposlen član porodice ili prijatelj, ili u kojem članovi porodice ili prijatelji policijskog službenika imaju imovinski interes,
- e) učestvovanje u pregovorima u korist Uprave policije za nabavku robe ili usluga od snabdjevača koji su rođaci ili prijatelji policijskog službenika,
- f) učestvovanje u donošenju odluke o dodjeljivanju ugovora preduzeću sa kojim je policijski službenik, u vrijeme donošenja odluke o dodjeli ugovora, u toku pregovora o zasnivanju radnog odnosa i prekidu radnog odnosa u Upravi policije.

(2) Policijski službenici imaju ličnu odgovornost da izbjegnju uplitanje u situacije koje mogu dovesti do sukoba interesa. Treba da budu sigurni da odnosi sa strankama, snabdjevačima, izvođačima radova i ostalim licima i kolegama ne dovedu u situaciju koja ih može dovesti do sukoba interesa.

Član 29.

(Rješavanje sukoba interesa)

Sukob interesa se, u pravilu, rješava na način da se popuni Izjava o sukobu interesa na Obrascu broj 5. (Prilog G1), koji se dostavlja neposrednom rukovodiocu, a na kojem su data uputstva policijskom službeniku kako da postupi u datoj situaciji. Ukoliko neposredni rukovodilac smatra da nije sam u mogućnosti razriješiti navedenu situaciju, tražiće daljnja uputstva od rukovodioca Uprave policije, a za to vrijeme će odrediti drugog zaposlenog da postupa.

Član 30.

(Nespojivost funkcija sa dužnostima policijskih službenika)

- (1) Policijski službenici ne mogu biti članovi političkih stranaka, niti mogu slijediti savjete i instrukcije političkih stranaka.
- (2) Policijski službenik se mora uzdržavati od bilo kakve političke aktivnosti, ne može biti vođa političke organizacije, niti imati funkciju, izuzev u izvršnom organu sigurnosti ako je to zakonom propisano, te ne može biti kandidat političke organizacije, niti može:
 - a) javno podržavati ili se javno suprostavljati bilo kojem kandidatu za neku javnu funkciju,
 - b) držati govore u ime neke političke organizacije,
 - c) prisustvovati političkim skupovima u uniformi, osim u sklopu obavljanja dužnosti i
 - d) sakupljati finansijska sredstva za bilo koju političku organizaciju ili kandidata za javnu funkciju.
- (3) Za obavljanje bilo koje dodatne aktivnosti van službe u Upravi policije, u skladu sa zakonom, neophodno je zatražiti i dobiti odobrenje. Ako je dozvoljeno obavljanje dodatne aktivnosti, neophodno je obezbijediti da pri obavljanju takvih aktivnosti ne dođe do sukoba interesa ili da obavljanje takvih aktivnosti ne djeluje štetno u pogledu izvršavanja službenih dužnosti. Sve dodatne aktivnosti u pravilu se mogu obavljati van radnog vremena i prostora.
- (4) O nespojivosti funkcija sa dužnostima policijski službenici imaju obavezu popuniti Izjavu o nespojivosti, koja se nalazi na Obrascu broj 6. (Prilog G2) koji je sastavni dio ovog Kodeksa.

Član 31.

(Imovina i djelatnosti)

Ukoliko policijski službenik investira u dionice, druge vrijednosne papire ili na drugi način investira svoj novac, ne smije biti član upravnog ili nadzornog odbora preduzeća u koje je uložio svoj novac, niti na bilo koji drugi način uključen u donošenje poslovnih odluka. Isto tako, ne smije koristiti informacije koje dobije u toku vršenja službenih dužnosti u svrhu zaštite privatnih interesa ili interesa bliskih lica.

POGLAVLJE IX – PONAŠANJE U VEZI SA NOVČANIM SREDSTVIMA

Član 32.

(Ponašanje u vezi sa novčanim sredstvima)

- (1) Policijski službenici su dužni da svoj novac koriste mudro i da nastoje da ne preuzimaju obaveze koje ne mogu izmiriti. Isto tako, treba da osiguraju da lični finansijski problemi ne djeluju na efikasnost na poslu i integritet policijskog službenika.
- (2) Policijski službenici su dužni da ispunjavaju svoje obaveze prema zajednici, kao što su plaćanje poreza, doprinosa i ostale finansijske obaveze.

POGLAVLJE X – POVJERLJIVOST I KORIŠTENJE SLUŽBENIH INFORMACIJA

Član 33.

(Opća pravila)

- (1) Uprava policije izražava punu spremnost da javnosti daje objektivne informacije o svojim aktivnostima, bez otkrivanja povjerljivih informacija, odnosno informacija koje su označene nekim od stepena tajnosti.
- (2) Policijski službenik ne smije, bez odgovarajućeg ovlašćenja, odavati informacije koje dobije u toku vršenja dužnosti. Ovo se pravilo odnosi na sve dokumente, evidencije i na elektronski sačuvane informacije. Takođe, od policijskih službenika se traži da štite privatnost građana.
- (3) Načini na koje se zvanične informacije mogu zloupotrijebiti jesu:
 - a) odavanje informacija,
 - b) korištenje informacija za ostvarivanje lične koristi,
 - c) korištenje informacija za ostvarivanje koristi pojedinaca ili privrednih subjekata i ostvarivanje nedozvoljenih ciljeva,
 - d) korištenje određenih informacija dobijenih iz povjerljivih evidencija za zadovoljenje ličnih interesa ili interesa trećih lica i
 - e) brisanje, mijenjanje ili uništavanje službene evidencije.
- (4) Preduzimanje bilo koje od radnji iz stava 3. ovog člana kao i drugih radnji koje predstavljaju neovlašćeno korišćenje povjerljivih službenih informacija je strogo zabranjeno.

Član 34.

(Zakonske obaveze)

Pored principa iz člana 33. ovog Kodeksa, obavljanje službene dužnosti i postupanje sa službenim informacijama mora biti u skladu sa odredbama važećih zakona, i to: Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini, Zakona o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo, Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo, Zakona o zaštiti tajnih podataka, Zakona o zaštiti ličnih podataka i drugih važećih zakona i podzakonskih akata.

Član 35.

(Obaveza diskrecije)

- (1) Policijski službenik ne smije učestvovati u izradi naučnih ili stručnih radova ili istraživačkih projekata koji uključuju stavove ili mišljenja o političkim pitanjima, ukoliko se stavovi i

mišljenja izneseni u takvim radovima mogu eksplicitno ili implicitno shvatiti kao stavovi i mišljenja Uprave policije.

(2) Treba se suzdržati od davanja neprimjernih javnih komentara, a naročito:

- a) komentara i izražavanja negativnog mišljenja o politici institucija Bosne i Hercegovine, entiteta, kantona i Brčko distrikta BiH,
- b) komentara o programima u čijem razvoju ili sprovođenju učestvuje i policijski službenik,
- c) izjava ili mišljenja koja bi se mogla tumačiti kao zvanični komentari i
- d) kritike na način vođenja Uprave policije u cjelini i rada njegovog rukovodstva.

(3) Učešće u anonimnim anketama u kojima se od policijskih službenika traži da iznesu svoje mišljenje o gore navedenim pitanjima se neće smatrati povredom obaveze diskrecije.

Član 36.

(Odnosi sa sredstvima javnog informisanja)

(1) Samo ovlašćeni policijski službenici mogu komunicirati sa sredstvima javnog informisanja i istupiti u ime Uprave policije o pitanjima iz djelokruga rada Uprave policije. Policijski službenici ovlašćeni da komuniciraju sa javnošću dužni su pažljivo postupiti i proslijediti tačne informacije i jasne poruke, blagovremeno, na jedinstven i usklađen način.

(2) Policijski službenik se ne smije upuštati u razgovor sa predstavnicima sredstava javnog informisanja o pitanjima koja se odnose na rad policijskog službenika bez odobrenja rukovodioca Uprave policije ili drugog ovlašćenog lica, koji će, ukoliko je neophodno da isti komunicira s javnošću, pružiti istom podršku u vezi s tim.

(3) Interesovanje javnosti za lične okolnosti policijskog službenika može ponekad uticati na rad Uprave policije. Ukoliko se policijski službenik nalazi u takvoj situaciji, isti će u najkraćem mogućem roku o tome odmah da obavijesti svog neposrednog rukovodioca.

(4) Policijski službenik ne smije nikad i ni pod kojim okolnostima, u situacijama iz ovog člana, otkriti informaciju koja predstavlja tajni podatak.

Član 37.

(Govori i izlaganja uz korištenje službenih informacija ili iskustava)

(1) Ako je policijski službenik u situaciji da u ime Uprave policije govori ili izlaže pred određenom grupom (predavanja, učešća na seminarima i sličnim skupovima) i u tu svrhu treba da koristi zvanične informacije ili iskustvo, treba da dobije odobrenje od rukovodioca Uprave policije.

(2) Prije dobijanja odobrenja za učestvovanje na zvaničnim skupovima u ime Uprave policije, policijski službenik će rukovodiocu Uprave policije predočiti sadržaj govora ili predavanja. Odobrenje će se izdati ukoliko rukovodilac Uprave policije ocijeni ili odobri da je takav govor ili predavanje u skladu sa ciljevima i politikom Uprave policije.

(3) Ako policijski službenik želi održati govor u nekoj organizaciji ili drugom skupu koji nije u vezi sa njegovim svojstvom zaposlenog u Upravi policije, u čijem radu učestvuje u ličnom svojstvu, a ukoliko tom prilikom treba da koristi službene informacije ili iskustvo, potrebno je da traži odobrenje od rukovodioca Uprave policije. Odobrenje će se dati pod slijedećim uslovima:

- a) da se govor održava van zvaničnog radnog vremena,
- b) da ne iziskuje korišćenje sredstava Uprave policije i
- c) da je informacija pogodna da se objavi, da je tačna i da odražava politiku Uprave policije.

(4) Policijski službenik ne smije nikad i ni pod kojim okolnostima, u ovakvim situacijama, otkriti informaciju koja predstavlja tajni podatak.

Član 38.

(Policijski službenici, predstavnici sindikata u kontaktu sa javnošću)

Policijski službenici koji su u svojstvu predstavnika sindikata ovlašćeni su da govore u ime sindikata u javnosti bez obraćanja, odnosno traženja odobrenja od rukovodioca Uprave policije.

POGLAVLJE XI – RADNO OKRUŽENJE

Član 39.

(Opća pravila)

- (1) Svi policijski službenici imaju pravo na zdravo i sigurno radno okruženje, bez diskriminacije i uznemiravanja, na kojem se mogu ostvariti njihovi individualni ciljevi i ciljevi organizacije.
- (2) Dobro radno okruženje jeste ono u kojem su izraženi:
 - a) pravičnost, nepristrasnost i nediskriminacija,
 - b) sigurnost i pružanje podrške zaposlenima,
 - c) nekorištenje alkohola i drugih opojnih sredstava,
 - d) neuznemiravanje i nepostojanje diskriminacije,
 - e) poštovanje individualnih razlika i kulturoloških i etničkih različitosti,
 - f) pružanje iskrene povratne informacije o radnim rezultatima i prilikama za napredovanje
 - g) saradnja zaposlenih u procesu odlučivanja.

Član 40.

(Pravičnost, nepristrasnost i nediskriminacija)

Opredijeljenost za pravičnost, nepristrasnost i nediskriminaciju je od ključne važnosti za održavanje standarda nepristrasnosti, etičkog ponašanja i odgovornosti. Policijski službenik mora preuzeti aktivnu ulogu u obezbjeđenju uslova da u njegovom radnom okruženju ne bude pristrasnosti, diskriminacije i uznemiravanja bilo koje vrste.

Član 41.

(Zdravlje i sigurnost u radu)

- (1) Svi policijski službenici imaju pravo na zdravo i sigurno radno okruženje. Trebaju ozbiljno shvatiti svoje odgovornosti u pogledu sigurnosnih pitanja, a sve razloge za zabrinutost u pogledu zdravlja ili sigurnosti ili kršenja pravila i propisa treba odmah da prijave svom neposrednom rukovodiocu.
- (2) Rukovodstvo Uprave policije je odgovorno za osiguranje sigurnog radnog okruženja.

Član 42.

(Zloupotreba narkotika)

- (1) Uprava policije neće tolerisati da bilo koji policijski službenik učestvuje u uvozu, izvozu, posjedovanju, trgovini ili korišćenju nezakonitih narkotika ili drugih zabranjenih supstanci. Radnje policijskih službenika u vezi sa uvozom, izvozom, posjedovanjem, trgovinom ili korišćenjem narkotika ili drugih zabranjenih supstanci imaju za posledicu pokretanje disciplinskog i krivičnog postupka.
- (2) Ukoliko policijski službenik ima saznanje da je neko od zaposlenih uključen u gore navedene aktivnosti, bez odlaganja to treba prijaviti neposrednom rukovodiocu tog radnika.

Član 43.

(Upotreba alkohola)

- (1) Zabranjeno je konzumiranje alkoholnih pića u toku radnog vremena. Konzumiranje alkoholnih pića ne smije izazvati privremeno smanjenje sposobnosti ili potpunu nesposobnost za obavljanje službene dužnosti, čak i kad se ta pića konzumiraju van radnog vremena.
- (2) Ukoliko, iz bilo kojih razloga i pod bilo kojim okolnostima, za vrijeme dužnosti, policijski službenik dođe pod uticaj alkohola, o tome je dužan odmah obavijestiti neposrednog rukovodioca i zatražiti da bude privremeno oslobođen dužnosti.
- (3) Budući da su posljedice konzumiranja alkohola faktor koji znatno doprinosi nezgodama na radu, policijski službenik koji upravlja motornim vozilima ili tehničkim sredstvima,

naročito treba da se suzdržava od konzumiranja alkohola neposredno pred početak obavljanja takvih poslova.

- (4) Strogo je zabranjeno konzumirati alkohol u svim službenim prostorijama Uprave policije, osim kada se to odobri za posebne prilike.

Član 44.
(Pušenje)

- (1) Uprava policije ima dužnost da zaposlenima osigura zdravo i sigurno radno okruženje na način što će policijskim službenicima koji konzumiraju duhanske proizvode, u skladu sa zakonom u ovoj oblasti, obezbijediti izdvojene prostorije.
- (2) Ne smije se pušiti u područjima gdje je to zabranjeno i na javnim mjestima ukoliko se nosi uniforma ili druga službena obilježja.
- (3) Ne smije se pušiti u radnim prostorijama, osim u onima u kojima je to dozvoljeno.

DIO TREĆI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 45.
(Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija u ovom Kodeksu podrazumijeva uključivanje oba spola.

Član 46.
(Štampanje džepnog izdanja Kodeksa)

Nadležna organizaciona jedinica Uprave policije za materijalno-finansijske poslove će u saradnji sa Jedinicom za profesionalne standarde preduzeti aktivnosti na štampanju džepnog izdanja Kodeksa za sve policijske službenike, u skladu sa raspoloživim finansijskim sredstvima.

Član 47.
(Prestanak važenja ranijeg propisa)

Donošenjem ovog Kodeksa prestaje da važi Policijski etički kodeks broj 01-336/10 od 28.04.2010. godine.

Član 48.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Kodeks stupa na snagu narednog dana od dana njegovog donošenja.

Broj: _____
Dana: _____ godine

POLICIJSKI KOMESAR
Generalni inspektor policije
Mevludin Halilović

S A D R Ž A J:

BROJ ČLANA	NAZIV DIJELA, POGLAVLJA, ČLANA	BROJ STRANICE
	DIO PRVI – OPĆE ODREDBE	1
1	Predmet	1
2	Opća pravila	1
3	Cilj Kodeksa	1
	DIO DRUGI – PRAVILA PONAŠANJA	1
4	Uopće	1
	POGLAVLJE I – ODGOVORNOST POLICIJSKIH SLUŽBENIKA U POŠTIVANJU ODREDBI ZAKONA I KODEKSA	2
5	Opća pravila	2
6	Ponašanje policijskih službenika	2
7	Poštenje	3
8	Krivični, prekršajni, interni i disciplinski postupak	3
9	Ostale odgovornosti policijskih službenika	3
10	Odgovornost rukovodilaca	3
11	Odgovornost Uprave policije u vezi s Kodeksom	4
	POGLAVLJE II – ODNOSI SA GRAĐANIMA I ZADACI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA	4
12	Opća pravila	4
13	Obaveze policijskih službenika	4
14	Ciljevi policije	4
15	Standard odijevanja	5
16	Identifikacija i predstavljanje	5
17	Predstavke protiv policijskih službenika	5
18	Način podnošenja predstavke protiv policijskog službenika	5
	POGLAVLJE III – MEĐUSOBNI ODNOSI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA U Upravi policije	5
19	Opća pravila	5
	POGLAVLJE IV – ODNOSI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA SA PRIPADNICIMA DRUGIH AGENCIJA SA SPROVOĐENJE ZAKONA	6
20	Opća pravila	6
	POGLAVLJE V – SMJERNICE ZA POSTUPANJE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA PRILIKOM PREDUZIMANJA SLUŽBENIH RADNJI	6
21	Opća pravila	6
	POGLAVLJE VI – OBRAZOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE	7
22	Obrazovanje i stručno usavršavanje	7
	POGLAVLJE VII – PRIMANJE POKLONA, GOSTOPRIMSTVA I DRUGIH BENEFICIJA	7
23	Primanje poklona	7
24	Ostale besplatne beneficije, popusti ili usluge	7
	POGLAVLJE VIII – NEPRISTRASNOST, IZBJEGAVANJE SUKOPA INTERESA I NESPOJIVOST FUNKCIJA SA DUŽNOSTIMA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA	8
25	Opća pravila	8
26	Učešće u poslovnim interesima Uprave policije	8
27	Policijski službenici uključeni u postupak javnih nabavki	8
28	Ponašanje u situacijama koje ukazuju na sukob interesa	8
29	Rješavanje sukoba interesa	9
30	Nespojivost funkcija sa dužnostima policijskih službenika	9
31	Imovina i djelatnosti	10
	POGLAVLJE IX – PONAŠANJE U VEZI S NOVČANIM SREDSTVIMA	10
32	Ponašanje u vezi s novčanim sredstvima	10
	POGLAVLJE X – POVJERLJIVOST I KORIŠTENJE SLUŽBENIH INFORMACIJA	9
33	Opća pravila	10
34	Zakonske obaveze	10
35	Obaveza diskrecije	10
36	Odnosi sa sredstvima javnog informisanja	11
37	Govori i izlaganja uz korištenje službenih informacija ili iskustava	11
38	Policijski službenici, predstavnici sindikata u kontaktu sa javnošću	11
	POGLAVLJE XI – RADNO OKRUŽENJE	12
39	Opća pravila	12
40	Pravičnost, nepristrasnost i nediskriminacija	12
41	Zdravlje i sigurnost u radu	12
42	Zloupotreba narkotika	12
43	Upotreba alkohola	12
44	Pušenje	13
	DIO TREĆI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	12
45	Ravnopravnost spolova	13
46	Izmjene i dopune Kodeksa	13
47	Prestanak važenja ranijeg propisa	13
48	Stupanje na snagu	13

O B R A S C I:

Obrazac broj 1.	Potvrđivanje Policijskog etičkog kodeksa
Obrazac broj 2. (Prilog A1)	Izjava o pokrenutom krivičnom ili prekršajnom postupku
Obrazac broj 3. (Prilog A2)	Izjava o izrečenim krivičnim sankcijama
Obrazac broj 4. (Prilog V)	Izvještaj o primljenim/ponuđenim poklonima ili gostoprimstvu
Obrazac broj 5. (Prilog G1)	Izjava o sukobu interesa
Obrazac broj 6. (Prilog G2)	Izjava o nespojivosti funkcija sa dužnostima u Upravi policije